

уставним начелима од јуна 1990. који је требало да задовољи и смири масе. Даљи развој догађаја је водио слабљењу ДР Немачке и њеном постепеном увлачењу у процедуру уједињења у јединствену Немачку што је и учињено мирним путем, закључењем три међудржавна уговора. Тим уговорима је ДР Немачка интегрисана у уставни систем СР Немачке и стављена под њен Устав, да би на основу одлуке Парламента ДР Немачке о приступању СР Немачкој дошло до коначног уједињења две Немачке (31.08.1990) када је усаглашено успостављање државног јединства Немачке и проширена примена Основног закона СР Немачке и њеног законодавства на целу (уједињену) земљу. Најдалекосежније су биле промене у СССР-у јер су утицале и на преостале социјалистичке државе које су колебљиво приступиле својим реформама. Још пре распада СССРа започете су уставне реформе, тако да је социјалистички Устав од 1977. више пута мењан (1988 и 1990) од чега су задње промене биле суштинске јер су довеле до увођења председника СССР-а, Кабинета министара (уместо Министарског савета), јачања положаја Савета федерације а такође и напуштање учења о руководећој улози комунистичке партије, што је био позив за јачање политичког плурализма и увођење вишепартијског система. Ове уставне промене су произашле из снажне политичке платформе крајем осамдесетих година XX века коју је одлучно подстицао савремени лидер Михаил Горбачов. Он је постао заговорник тзв. „Перестројке” и „Гласности” што је требало да покрене СССР у правцу дубоког преображаја у социјалној и економској сфери, јачању ефикасности привреде и гарантовању права и слобода које су биле хронична болест социјализма. Започете реформе СССР-а нису могле да спрече његов распад, него је, шта више, реформски и демократски курс Горбачова још и убрзао дезинтеграционе процесе у земљи јер су попустиле стеге које су држале совјетске народе у страху и послушности. Тако је већ 1990. пет од укупно 15 совјетских република прокламовало своју независност а већ следеће године тај се број још и повећао, с тим да је већина њих прогласила своју сувереност. Завршетак процеса распада СССР-а је било стварање Заједнице независних држава путем Уговора који су у Минску, децембра 1991. закључиле Руска федерација и остале чланице заједнице (Белорусија и Украјина) и којим је потврђено да је СССР престао да постоји као субјект међународног права, а да су се три независне државе (чланице) изјасниле за кооперацију у домену политике, економије, културе, поштовања територијалног интегритета и др. Језгро бившег СССР-а је остала да представља Руска федерација образована 31.